

**AMENAJAMENT
PASTORAL COMUNA
MINTIU GHERLII
JUD.CLUJ**

Introducere...

Pajiștile, dintre toate structurile agricole, reprezintă învelișul vegetal care asigură nu numai cel mai valoros și mai eficient furaj pentru creșterea animalelor de pe întreaga suprafață a Terrei, ci reprezintă o sursă naturală dintre cele mai importante pentru menținerea vieții pe Pământ. De asemenea, pajiștile, mai ales cele permanente, pot fi considerate sisteme adecvate de agricultură de tip "cover crops", de lungă durată, ce acoperă solul cu o vegetație caracteristică pe toată durata unui an agricol, contribuind direct la îmbunătățirea fertilității solului, la diversificarea hranei animalelor, la reglarea permanentă a factorilor naturali.

Rezultatele experimentale obținute de-a lungul timpului au evidențiat progresele remarcabile înregistrate în domeniul pajiștilor permanente, eficiența lor fiind dependentă de condițiile staționale, de gradul de intensivizare și optimizare a culturii, de materialul biologic folosit, de compatibilitatea dintre specii și de modul de gestionare¹.

Pajiștea este resursa majoră a biosferei care susține în viață aproximativ un miliard de oameni în întreaga lume². Odată cu dezvoltarea agriculturii și a mijloacelor de producție, intervenția omului în ecosistemele de pajiști naturale s-a accentuat progresiv. În momentul actual, fizionomia suprafețelor de pajiști, indiferent de originea lor, este determinată, în primul rând, de om și de animalele crescute de el.

În Europa, pajiștile acoperă circa 30% din SAU (suprafața agricolă utilă) și formează baza unui puternic sector al creșterii animalelor rumegătoare. Modul în care pajiștile oferă servicii este tot mai afectat pe scară largă prin procese care sunt de obicei rezumate ca fiind "schimbări la nivel mondial" (TAUBE et al., 2010). Intensivizarea gestionării agricole a pajiștilor, dar și producția de bunuri și servicii de mediu a acestora, sunt puternic afectate de piețele globale, de evoluțiile internaționale rezultate prin schimbul de informații la nivel mondial, dar, în egală măsură, de schimbările climatice.

---

¹Deák, 2012

²Schnyder et al., 2010

Acești factori sunt o provocare serioasă în organizarea și exploatarea pajiștilor și există o incertitudine mare cu privire la modul cum se vor putea menține în viitor suprafețele de teren agricol cu această folosință.

Astfel, în 2010, organizatorii Conferinței Europene a Pajiștilor (European Grasslands Federation, EGF) au stabilit ca subiect general al conferinței "Pajiștile într-o lume în schimbare". Este prima dată când acest subiect a fost abordat ca temă majoră pentru o conferință EGF. Congresul a făcut o interesantă analiză a relației animal-pajiște, evidențiindu-se o paletă largă de situații, de la cele cu inputuri reduse, până la cele intensive³. În cadrul dezbaterilor privind schimbările climatice cauzate de efectul de seră, pajiștile au fost clasificate ca un depozit important de carbon, datorită stocării acestuia în cantitate mai mare în solul pajiștilor, în comparație cu terenurile arabile⁴.

Modalitatea de administrare a pajiștilor aparținătoare unei localități reprezintă felul în care se asigură managementul acestora, respectiv organizarea, administrarea și exploatarea lor (conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 34/2013, cu modificările și completările ulterioare).

Toate problemele și rezolvările acestora vor trebui să fie introduse în „planurile de amenajamente pastorale” ale pajiștilor permanente elaborate de autoritățile administrației publice locale potrivit obligațiilor prevăzute de lege în acest domeniu (OUG nr. 34/2013 - privind organizarea, administrarea, exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991, publicată în Monitorul Oficial nr. 267 din 13 mai 2013, Ordinul MADR nr. 544 din 21 iunie 2013 - privind metodologia de calcul a încărcăturii optime de animale pe hectar de pajiște, publicat în Monitorul Oficial nr. 386 din 28 iunie 2013, H.G. nr. 1064 din 11 decembrie 2013 - privind Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor OUG nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, publicată în Monitorul Oficial nr. 833 din 24 decembrie 2013).

³Bogdan (Pleșa) Anca-Dorina, 2012

⁴Ipcc, 2000; Bogdan (Pleșa) Anca-Dorina, 2012

În vederea asigurării unui management corespunzător a unei pajiști permanente, trebuie să fie utilizate atât instrumente tehnice și juridice de specialitate, cât și instrumente de ordin financiar, fără de care nu ar fi posibilă materializarea măsurilor tehnice și juridice.

În administrarea pajiștilor unei comune/localități, principalul instrument utilizat este Planul de management, respectiv modul de gestionare a pajiștilor - ce se stabilește prin amenajamente pastorale și Regulamentul de pășunat, ce îndeplinește un dublu rol, fiind atât un instrument juridic (solicitat și prevăzut de lege), cât și un instrument tehnic (deoarece necesită implicarea specialiștilor din diferite domenii și elaborarea unor seturi de măsuri tehnice care să conducă la îmbunătățirea compoziției floristice, a ratei de creștere a plantelor și de randament al pajiștilor, pentru a asigura cerințele nutriționale ale animalelor - conform OUG nr. 34/2013, Ordinului MADR nr. 544/2013, HG nr. 1064/2013 și HG nr. 78/2015).

În OUG nr. 34/2013, la art. 6, alin. (1), se specifică astfel: "Modul de gestionare a pajiștilor se stabilește prin amenajamente pastorale".

Întocmirea amenajamentelor pastorale trebuie să respecte Hotărârea Guvernului nr. 1064 din 11.12.2013 - privind Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 - privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991.

Potrivit prevederilor art. 9 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1064/2013: "Proiectul de amenajament pastoral se întocmește potrivit Ghidului-cadru elaborat de Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Pajiști Brașov, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentele norme metodologice".

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin direcțiile pentru agricultură județene și a municipiului București, asigură și urmărește realizarea amenajamentelor pastorale ale suprafețelor de pajiști permanente, în condițiile art. 8¹, alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1064/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Amenajamentul pastoral reprezintă „documentația care cuprinde măsurile tehnice, organizatorice și economice necesare ameliorării și exploatării pajiștilor" (art. 1, lit. a, din H.G. nr. 1064/2013).

Măsurile prevăzute în amenajamentul pastoral se elaborează astfel încât să țină cont de exigențele economice, sociale și culturale, precum și de particularitățile regionale și locale ale zonei. Hotărârea Guvernului nr. 1064/2013, art. 12, alin. 1-3 și art. 13, alin. 1-3, conține următoarele prevederi:

“Articolul 12

(1) În condițiile art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, în vederea întreținerii și utilizării suprafețelor de pajiști, precum și pentru conservarea, ameliorarea și păstrarea biodiversității acestora, utilizatorii pajiștilor au obligația să aplice pe fiecare parcelă acțiunile tehnice cuprinse în proiectul de amenajament pastoral, precum și planul de fertilizare.

(2) Lucrările de întreținere a pajiștilor cuprind cel puțin:

a) distrugerea mușuroaielor, curățarea de pietre, a vegetației arbustifere nevaloroase, combaterea buruienilor și executarea lucrărilor de desecare;

b) combaterea eroziunii solului și respectarea strictă a regulilor de exploatare rațională;

c) corectarea regimului aerohidric al solului;

d) lucrări de fertilizare cu îngrășăminte chimice și organice;

e) lucrări de regenerare a pajiștilor prin însămânțări și supraînsămânțări executate atât primăvara, cât și toamna, în funcție de condițiile de climă și sol, cu respectarea măsurilor stabilite prin angajamentele pastorale.

(3) Întocmirea planului de fertilizare și stabilirea măsurilor agropedoameliorative se fac de către oficiile de studii pedologice și agrochimice județene.

Articolul 13

(1) Controlul menținerii, întreținerii și utilizării fondului pastoral național se asigură de autoritatea competentă care răspunde de gestionarea și menținerea suprafețelor de pajiști, prin personalul propriu și prin personalul structurilor teritoriale de specialitate, pentru:

a) controlul menținerii suprafețelor de pajiști înregistrate la data de 1 ianuarie 2007 în Registrul agricol;

b) controlul modului în care se aplică și se respectă prevederile din amenajamentele pastorale;

c) modul de atribuire a pajiștilor aflate în administrarea consiliilor locale.

(2) Primarul, prin aparatul de specialitate, asigură controlul cu privire la respectarea prevederilor contractuale stabilite pentru pajiștile concesionate sau închiriate.

(3) Pentru controlul respectării regimului pastoral și a prevederilor amenajamentelor pastorale, utilizatorii de pajiști vor permite accesul personalului împuternicit, după înștiințarea prealabilă a acestora, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.”

Controlul implementării amenajamentelor pastorale urmărește îndrumarea proprietarilor/utilizatorilor de pajiști în vederea respectării măsurilor de creștere cantitativă și calitativă a producției pajiștilor și aplicării metodelor de înlăturare sau diminuare a efectului factorilor limitativi ai productivității acestora, conform proiectului de amenajament pastoral, de menținere și utilizare a pajiștilor permanente, așa cum sunt definite la art. 1 alin. (1¹) și (1²) din OUG nr. 34/2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare.